

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Justitie en Veiligheid
De heer D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 14 juli 2026

betreft Vragen naar aanleiding van de jaarverslagen 2025 van het Landelijk Bureau Bibob en de Kwaliteitscommissie Bibob

ons kenmerk 181900

Geachte heer Van Weel,

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 27 mei 2026 ter aanbieding van het jaarverslag 2025 van het Landelijk Bureau Bibob (LBB) en het jaarverslag 2025 van de Kwaliteitscommissie Bibob.¹ De leden van de fractie van de **BBB** hebben naar aanleiding van deze brief en de daarbij aangeboden jaarverslagen nog een aantal vragen en opmerkingen die zij aan u willen voorleggen. Het lid van de **Fractie-Van Gassteren** en het lid van de **Fractie-Walenkamp** sluiten zich bij deze vragen en opmerkingen aan.

1. Voor de meest recente evaluatie van de Wet Bibob door Pro Facto uit oktober 2025 in opdracht van het WODC, lijken maar zes gesprekken te zijn gevoerd aan de kant van de voor Bibob onderzochte organisaties; met brancheorganisaties van ondernemers en advocaten van betrokkenen.² Met in Bibob-procedures onderzochte ondernemers zelf lijkt niet te zijn gesproken. Is dit juist? Zo ja, waarom is dat niet gedaan? (Waarom) is de kant van ondernemers nauwelijks bij het onderzoek betrokken? Bent u bereid alsnog ook hun ervaringen te laten onderzoeken?
2. Welke voorstellen voor wetwijzigingen overweegt u na de Pro Facto/WODC-evaluatie en de jaarverslagen over 2025 van het Landelijk Bureau Bibob en de Kwaliteitscommissie Bibob, meer in het bijzonder met betrekking tot het overschrijden van de verlengde adviestermijn van twaalf weken?³
3. Met de Wet Bibob is een inbreuk gecreëerd op het beginsel van de onschuldpresumptie, aldus de fractieleden van de BBB. Vergunningen kunnen worden geweigerd bij een "ernstig gevaar" op criminaliteit, ook als er geen strafrechtelijke veroordeling is.⁴ Is sinds de inwerkingtreding van de wet door u geëvalueerd of de positieve effecten van de wet (ruimschoots) opwegen tegen

¹ Kamerstukken I 2025/26, 31.109, A.

² Pro facta, Eindrapport: Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020, Groningen, 6 oktober 2025, te raadplegen op: [Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020](#) p. 141-143.

³ Pro facta, Eindrapport: Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020, Groningen, 6 oktober 2025, te raadplegen op: [Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020](#) p. 123-124.

⁴ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, 12 maart 2026, Jaarverslag 2025 Kwaliteitscommissie Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 15.

datum 14 juli 2026

ons kenmerk 181900

blad 2

deze inbreuk? Zo ja, hoe is dat onderzocht en wat was de uitkomst? Zo nee, kunt u dit alsnog laten onderzoeken?

4. Welke alternatieve criminaliteit-bestrijding strategieën voor de Bibob-aanpak zijn bij u bekend, zoals (plaatselijke) beroeps- of eigendomsverboden na een veroordeling? Welke worden in andere landen voor dezelfde problematiek gebruikt? Kunt u op de voor- en nadelen van de verschillende u bekende strategieën reflecteren.
5. Bent u bekend met gevallen waarin na eenzelfde advies van het Landelijk Bureau Bibob, burgemeesters andere beslissingen hebben genomen, en dat dus rechtsongelijkheid is opgetreden? Zo ja, welke maatregelen heeft u daarop genomen? Zo nee, heeft u voldoende zicht op het mogelijk optreden van rechtsongelijkheid, of wilt u daar meer op gaan toezien?
6. Is het juist dat voor Bibob-adviezen gegeven door het Landelijk Bureau Bibob en beslissingen van burgemeesters geen (wettelijke) verjaringstermijn van overtredingen bestaat? Zo ja, bent u bereid tot het doen van een voorstel voor een wetswijziging, zodat ondernemers na verloop van (lange) tijd toch rehabilitatie en een nieuwe kans kunnen krijgen?
7. Hoe vaak doen bestuursorganen jaarlijks aangifte van valsheid in geschrifte voor het invullen of aanleveren van informatie in een Bibob-procedure? In hoeveel procent van de gevallen geeft de rechter het bestuursorgaan daarin gelijk? Zijn er op basis van gerechtelijke uitspraken evaluaties gedaan om te bepalen of aan ondernemers niet te veel of onnodige informatie wordt gevraagd, dan wel dat de vraagstelling onduidelijk was, zodat ondernemers onjuiste informatie indienden? Zo ja, wat is na evaluatie(s) aangepast in de informatie die ondernemers moesten indienen? Zo nee, waarom zijn na gerechtelijke uitspraken geen evaluatie(s) gedaan? Bent u bereid deze alsnog te laten uitvoeren?
8. Bij een (voorgenomen) negatieve uitslag van de Bibob-procedure krijgt de betreffende ondernemer een brief waarin niet staat waarom de uitkomst negatief is, zo stellen de leden van de BBB-fractie. (Hoe) is dit rechtmatig? Waarom kan geen minimale omschrijving worden gegeven?
9. Voor het invullen van Bibob-vragenlijsten is bedrijfsgevoelige informatie vereist. Deze mag binnen de wet wel met bepaalde derden worden gedeeld, maar ondernemers vrezen dat de informatie niet veilig is bij het betreffende bestuursorgaan.⁵ Bent u bekend met gevallen waarbij bestuursorganen of betrokken ambtenaren data onterecht deelden? Heeft u daarop maatregelen genomen, en zo ja, welke? Bent u bereid los van incidenten te onderzoeken of meer maatregelen tegen het delen van Bibob-informatie kunnen en moeten worden genomen?
10. Is het nog steeds zo dat vooral gemeenten gebruik maken van de mogelijkheden van de Wet Bibob, en instanties van de Rijksoverheid zelden of nooit?⁶ Zou u willen dat dit verandert, en wat wilt u daarvoor doen?
11. Wat wenst u te doen om ook het gebruik van de Wet Bibob door provincies en waterschappen te laten toenemen?
12. Hebben plattelandsgemeenten volgens u voldoende kennis en capaciteit om gezien de risico's daar goed gebruik te maken van de wet? Zo nee, wat wilt u doen om hen te helpen?
13. Schakelt het Landelijk Bureau Bibob particuliere recherchebureaus in om onderzoeken te doen? Schakelen gemeenten of andere bestuursorganen particuliere recherchebureaus in om onderzoeken te doen, terwijl ze dit ook bij het Landelijk Bureau Bibob hadden kunnen aanvragen? Hoe staat u tegenover het inschakelen van particuliere recherchebureaus door beide?

⁵ Pro facto, Eindrapport: Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020, Groningen, 6 oktober 2025, te raadplegen op: [Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020](#) p. 121-123.

⁶ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 18.

datum 14 juli 2026

ons kenmerk 181900

blad 3

14. In uw brief staat dat *"er in toenemende mate ook vanuit de regeringen van andere landen interesse in de Nederlandse bestuurlijke aanpak en in het bijzonder de Wet Bibob"* is.⁷ Welke landen hebben interesse getoond? Welke landen hebben al een aan de Nederlandse Wet Bibob vergelijkbare wet? Heeft de Europese Unie een richtlijn of verordening die lijkt op de Nederlandse Bibob? Zo nee, heeft u met de Commissie gesproken over de mogelijkheid daarvan?
15. Op dezelfde pagina wordt aangekondigd dat dit jaar een nieuwe versie van het Handboek Wet Bibob *"beschikbaar zal zijn voor overheidsorganisaties"*.⁸ Het huidige Handboek lijkt niet te zijn gepubliceerd. Op de website van Justis staan wel veel andere teksten.² Waarom wordt het handboek niet gepubliceerd? Zou het voor de rechtspositie van burgers en bedrijven niet beter zijn om het wel te publiceren? Hebben zij het recht niet om over de informatie in het handboek te beschikken?
16. Eind 2022 is het Bibob-register in gebruik genomen, waarin 'gevaarsconclusies' staan.⁹ Onder welke algemene wetten voor overheidsinformatie valt het Bibob-register, zoals de Wet Open Overheid, de Archiefwet, de Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet hergebruik van overheidsinformatie? Van welke wetten is het Bibob-register uitgezonderd, en in welke wet staat dat? Bent u bekend met pogingen om het Bibob-register te hacken, of anderszins binnen te dringen, met name door criminelen of buitenlandse mogendheden? Wordt het register voldoende beveiligd?
17. U schrijft over internationale informatie-uitwisseling, waar wordt gesteld dat *"medewerking vanuit het buitenland momenteel tekortschiet"*.¹⁰ Verstrekt het Landelijk Bureau Bibob informatie aan andere landen? Zo ja, hoe vaak? Welke soort informatie? Wat is de wettelijke basis van internationale informatie-uitwisseling door het Landelijk Bureau Bibob?
18. In het Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob staat een grafiek met de verdeling van de Bibob-adviezen per branche.¹¹ Gezien het aantal subsidies dat gemeenten toekent, lijkt het aandeel Bibob-adviezen voor subsidies opvallend laag. Heeft u hier een verklaring voor? Zijn er (andere) 'branches' waar u de mogelijkheid van meer Bibob-adviezen ziet?
19. Artikel 26 van de Wet Bibob regelt de zogeheten tipbevoegdheid. Dit artikel geeft specifieke instanties de wettelijke bevoegdheid om een overheidsorgaan (zoals een gemeente of provincie) te wijzen op het risico van crimineel misbruik en de wenselijkheid om een Bibob-onderzoek te starten. In het jaarverslag 2025 wordt hier ook over geschreven.¹² Hoe vaak ontvangt het Landelijk Bureau Bibob zo'n tip? Hoe vaak is zo'n tip aanleiding voor gemeentes of andere overheidsorganisatie om een Bibob-aanvraag te doen bij het Landelijk Bureau Bibob? Worden dergelijke tips altijd gecontroleerd op juistheid? Hoe vaak blijken tips onjuist of onvoldoende? Vallen dergelijke tips onder de Wet Open Overheid?
20. In het Jaarverslag staat de samenstelling van de Kwaliteitscommissie.¹³ Is het wenselijk dat een belanghebbende zoals een actieve burgemeester in deze commissie zit? Wat zijn de eisen om lid

⁷ Kamerstukken I 2025/26, 31.109, A, p. 2.

⁸ Kamerstukken I 2025/26, 31.109, A, p. 2.

⁹ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, 'Bibob-register', te raadplegen op: [Bibob-register | Informatie uitwisselen voor overheden | Justis](#)

¹⁰ Kamerstukken I 2025/26, 31.109, A, p. 3-4.

¹¹ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 9.

¹² Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 15.

¹³ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 24.

datum 14 juli 2026

ons kenmerk 181900

blad 4

te zijn van deze commissie? In de commissie lijkt niemand te zitten met ervaring aan de kant van burgers of bedrijven die voor Bibob zijn onderzocht. Zou opname van een dergelijke, betrouwbare deskundige wenselijk zijn?

21. Van welke landen zou het verkrijgen van voor Bibob-relevante informatie voor criminaliteitsbestrijding in Nederland het meest waardevol zijn? Ziet u mogelijkheden dit in bilaterale verdragen op te gaan nemen?
22. In hetzelfde Jaarverslag staat ook dat het Landelijk Bureau Bibob *"verdergaand financieel onderzoek gaat verrichten"*.¹⁴ Biedt de Wet Bibob daarvoor (voldoen)de basis? Of is een wetswijziging noodzakelijk?
23. Ook staat in het Jaarverslag dat het *"voor de betrokkenen bij een Bibob-advies niet mogelijk is om de aan het advies ten grondslag liggende broninformatie in te zien of te beoordelen. Ook de rechter kan deze informatie niet inzien of beoordelen."*¹⁵ Is dit laatste juist? Zo ja, waarom mag de rechter dit niet? Is deze uitzondering in de Nederlandse rechtsstaat noodzakelijk en proportioneel?
24. Nergens in de Bibob-procedure lijkt wederhoor met de onderzochte burger of (vertegenwoordiger van het) bedrijf plaats te vinden. Is dit rechtmatig? Is er een beperkte mogelijkheid om informatie te verifiëren met betrokkene?
25. Recente uitspraken van de Raad van State over het zakelijk samenwerkingsverband¹⁶ en de Centavos-uitspraak¹⁷ kunnen gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk en de toepassing van de Wet Bibob. Wat is hierin uw standpunt?
26. De lange doorlooptijden van Bibob-onderzoeken hebben financiële en juridische gevolgen voor onderzochte bedrijven en personen, die op vergunningen wachten, zo stellen de leden van de BBB-fractie. Kunnen onderzochte bedrijven en personen de schade van het overschrijden van wettelijke termijnen voor onderzoeken verhalen op de overheid? Zo nee, waarom niet? En kunnen zij schade verhalen op de overheid als wel binnen de termijn duidelijkheid wordt gegeven, maar het onderzoek voor burger of bedrijf positief wordt beslist? Zo nee, waarom niet?
27. Voor (veel) burgers en bedrijven is de leesbaarheid van de Bibob-adviezen een probleem, vanwege ambtelijk en juridisch taalgebruik. Essentiële informatie staat regelmatig alleen in bijlagen.¹⁸ Ook ontbreekt (vaak) een duidelijke samenvatting.¹⁹ Het lezen en begrijpen van de adviezen is belangrijk voor het kunnen volgen van de procedure en het nemen van beslissingen over een reactie en vervolgactiviteiten. Doet het Landelijk Bureau Bibob leesbaarheidstesten met hen, om te onderzoeken hoe taalgebruik zo mogelijk kan worden vereenvoudigd? Zo nee, wenst u dat te laten organiseren?
28. De Bibob-praktijk lijkt zich nog steeds verder te ontwikkelen, waarbij betrokkenen zoeken naar evenwicht tussen juridische grondigheid, uitvoerbaarheid en bestuurlijke toegankelijkheid en

¹⁴ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 16.

¹⁵ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, Jaarverslag 2025 Landelijk Bureau Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 20.

¹⁶ Raad van State, 22 januari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:214, te raadplegen op: [ECLI:NL:RVS:2025:214, Raad van State, 202206291/1/A3](#).

¹⁷ Raad van State, 19 februari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:631, te raadplegen op: [ECLI:NL:RVS:2025:631, Raad van State, 202306314/1/A3](#).

¹⁸ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, 12 maart 2026, Jaarverslag 2025 Kwaliteitscommissie Bibob, te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 11.

¹⁹ Justis, ministerie van Veiligheid & Justitie, 12 maart 2026, Jaarverslag 2025 Kwaliteitscommissie Bibob, te raadplegen op [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#), p. 36.

datum 14 juli 2026

ons kenmerk 181900

blad 5

rechtsbescherming voor onderzochte burgers en bedrijven. Hoe wenst u dit evenwicht te realiseren?

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk **11 augustus 2026**.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid